

Posudek bakalářské práce

Jan Schuster: Britsko-německé „koloniální líbánky“: Helgolandská smlouva. Praha 2013, 71 stran.

Jan Schuster předložil bakalářskou práci, v níž se pokusil analyzovat příčiny uzavření tzv. Helgolandské smlouvy mezi Německem a Británií v roce 1890 a její důsledky pro vztahy obou velmocí. Text je strukturován chronologicky. První kapitola (*Britsko-německé koloniální vztahy v 80. letech 19. století*) má v podstatě expoziční funkci, autor se v ní soustředil na prezentaci počátků německých koloniálních aktivit především ve východní Africe a s ohledem na vztahy k Británii. Druhá kapitola (*Britsko-německé „koloniální líbánky“*) hodnotí vývoj problému ve druhé polovině 80. let a rekapituluje průběh jednání, která nakonec vedla k uzavření Helgolandské smlouvy. Rozbor tohoto dokumentu i jeho následné působnosti je pak obsahem třetí a poslední kapitoly (*Uzavření Helgolandské smlouvy a její důsledky*).

Schuster ve své práci prokázal poměrně širokou znalost problematiky, včetně souvislostí s politikou obou velmocí v jiných oblastech. Na druhé straně jsou některá jeho tvrzení a formulace diskutabilní. Například nelze úplně souhlasit s tvrzením o absenci novějších česky psaných prací (s. 7), neboť ty zde jsou, byť se v některých případech jedná o práce, které nejsou založené na archivním výzkumu (Klíma). Formulace „*vlastní německé anexe prováděl německý kancléř*“ (s. 18) naprosto neodpovídá skutečnosti. Tvrzení, že Granville vztah k Německu stavěl na roveň vztahů

například s Dánskem či Řeckem (s. 23), je nutné důrazně odmítnout. Některá hodnocení autora jsou přinejmenším nadsazena – například když tvrdí, že pro Bismarcka znamenala roku 1887 východní Afrika totéž, co pro Salisburyho Egypt a Konstantinopol (s. 39). Význam Středomořských dohod pro Británii je prezentován poněkud zjednodušeně (s. 40). Některé další formulace jsou přinejmenším zkreslující – „*car navíc směřoval ruský obchod stále více na francouzský trh*“ (s. 41), jindy se autor poněkud oddává fantazírování, například když hovoří o možné americké okupaci Kanady (s. 41), některé formulace jsou nepřesné („*Zanzibar před uzavřením Helgolandské smlouvy spadl pod správu Velké Británie*“, s. 59).

Práce vychází ze dvou standartních edic vydaných pramenů, především z Grosse Politik, okruh prostudované literatury lze považovat za adekvátní pro tento druh odborného textu. Stylistická úroveň je přijatelná. Přes uvedené výtky je možno konstatovat, že Jan Schuster prokázal solidní znalost příslušného tématu a splnil požadavky kladené na bakalářskou práci, proto ji doporučuji k obhajobě.

Navrhuji její hodnocení klasifikačním stupněm: v e l m i d o b ř e

Hostivice, 6. 6. 2013

Prof. PhDr. Aleš Skřivan, CSc.

